

Raadsinformatiebrief 200122

Met vele Amsterdammers in workshops, online vragenlijsten en klankbordgroepen is zo het afwegingskader “Signalen uit de stad” opgesteld, onderdeel van deze reflectiefase. Dit afwegingskader is nadrukkelijk geen uitgekristalliseerde en gewogen lijst van criteria. Het is een bundeling van alle zorgen die leven en uitdagingen die er zijn rond het plaatsen van windmolens. Het vormt een kader waarbinnen u als raad de komende jaren een afweging en besluiten kunt nemen over de plaatsing van windmolens.

Het is geen beslisboom waarmee gebieden af kunnen vallen aan de hand van de signalen die meegegeven zijn.

We lieten het proces extern evalueren om lessen te trekken. Deze onafhankelijke evaluatie van het participatieproces tot de RES 1.0 is uitgevoerd door de universiteit Leiden. Deze lessen willen we meteen in de praktijk brengen voor de rest van de reflectiefase, voor het ontwikkelen van de plan-MER en de daarop volgende stappen in het proces.

Rapport Populytics

Over de methodologie:

Statistische testen laten zien dat het internetpanel niet representatief is op de kenmerken leeftijd, geslacht en opleidingsniveau.

Opleidingsniveau is helaas niet representatief te krijgen wegens het lage aantal deelnemers dat maximaal mbo 1 of havo/vwo onderbouw heeft afgerond. We rapporteren in de resultatensectie hoe de resultaten verschillen tussen het panel en het herwogen panel.

De open deelname verschilt qua kenmerken sterk van de populatie. Dit is te verwachten, want het doel van de open deelname is om iedereen die wil participeren de kans te geven om te participeren. De leeftijdsgroep onder 35 jaar is anders dan bij het panel sterk ondervertegenwoordigd in de open raadpleging. Bovendien zijn mannen oververtegenwoordigd en was het overgrote deel van de deelnemers hoog opgeleid.

De diverse rapportages zijn te uitvoerig om samen te vatten. Er zijn twee enquêtes gehouden. Het internetpanel met betaalde respondenten en het open panel met online respondenten.

De schriftelijke enquête lijkt niet te zijn meegenomen. Er wordt geen woord aan vuil gemaakt.

Het overheersende beeld is dat er veel zorgen zijn over turbines bij woningen, natuur en landschap. Vooral in het open panel.

Evaluatie participatie proces:

Het beeld wordt breed gedeeld dat er een groep van ten minste honderden actieve, betrokken burgers tegenover de gemeente of zelfs stadsgenoten is komen te staan.

Daar tegenover zien we niet dat, of hoe, deelnemers meer *zeggenschap* hebben gekregen in de besluitvorming. De oorspronkelijke ambitie is overeind gebleven. Onze indruk is dat dat eerder ondanks, dan dankzij het participatieproces is. Een groot deel van de participatiedoelen is tot de zomer van 2021 niet behaald. Dit vormt de nieuwe uitgangssituatie voor het participatieproces vanaf de zomer van 2021, waar sprake is van polarisatie en een gedeukt vertrouwen in het participatieproces.

Drie scenario's:

1. Zo doorgaan en eindigen bij de Hoge Raad?
2. Reflectiefase met nieuwe experts. Deze nieuwe scene vraagt ook de bereidheid van de gemeente om, als de uitkomsten daartoe aanleiding geven, de ambities aan te passen.
3. In dat proces zal ook het niet-realiseren van de windturbines een optie zijn.

Aanbevelingen:

- Zorg dat er iets te kiezen is in een participatieproces. Als er geen ruimte is voor werkelijke keuzes door deelnemers, noem het dan ook geen participatieproces.
- Wees helder over de definitie van draagvlak. Draagvlak bij wie precies, hoe veel en hoe wordt dat beoordeeld? Beschouwt de gemeente de participatiebijeenkomsten als een toets voor draagvlak, dan horen daar consequenties bij wanneer er wel of geen draagvlak blijkt te zijn op die bijeenkomsten.
- Benoem expliciet en genereus hoe het participatieproces heeft bijgedragen aan beleidswijzigingen of -concretisering.
- Zorg vroegtijdig en actief dat de volle diversiteit aan perspectieven en belangen aanwezig is.
- Zorg dat het voor alle stakeholders belangrijk is en blijft om deel te nemen. Wanneer sommige belangen eerder of via andere kanalen behartigd worden, is de kans groot dat de gemeente in het uiteindelijke participatieproces tegenover de resterende groep komt te staan en de discussie polariseert.
- Wees voorbereid op snelle polarisatie.

Mijn conclusie: De opstelling van de gemeente wordt nogal afgekraakt. Hier kunnen we wat mee.

Signalen uit de stad

Reactie van klankbordgroepen

De klankbordgroepen zijn gevraagd te reageren op een conceptversie van dit document door aan te geven of ze belangrijke thema's of onderwerpen missen. Alle klankbordgroepen hebben een conceptversie van dit document ontvangen en gevraagd naar voor de groep relevante onderdelen te kijken. Zo is de Stedelijke klankbordgroep gevraagd te reageren op het document met signalen die gelden voor de hele stad. De expertgroepen zijn gevraagd te reageren op de voor hen relevante thema's, Gezondheid en Natuur en landschap. En de Lokale klankbordgroepen zijn gevraagd om aan te vullen op de lokale onderdelen van dit document. De ontvangen reacties zijn gesorteerd, beoordeeld en verwerkt. Additionele opmerkingen op thema's en onderwerpen zijn direct verwerkt in het afwegingskader. Reacties op het proces worden meegenomen als input voor de handreiking participatie, samenwerking en sturing. Daarnaast zijn reacties ontvangen die buiten de scope van de reflectiefase RES vallen. Een overzicht van de ontvangen reacties en de verwerking ervan is te vinden op deze website.

Context Mapping: "Onze stad en windmolens: Een onderzoek naar lokale wensen en zorgen over windenergie", openbaar. Relevante bevindingen uit het rapport zijn verwerkt in het afwegingskader.

Hoe neemt de gemeente de signalen over ontbrekende gedeelde feitenkennis mee?

Inhoudelijk

- Gemeente Amsterdam vindt gedeelde feitenkennis belangrijk en streeft dan ook naar het verkrijgen hiervan. Dit doet de gemeente door kennis te delen, transparant te zijn over het proces en door zoveel mogelijk verschillende invalshoeken in het proces mee te nemen.
- Gedeelde feitenkennis speelt op verschillende schaalniveaus. Gemeente maakt gebruik van uitgangspunten die door landelijk beleid zijn opgesteld. De uitgangspunten voor wind op land komen voort uit landelijk beleid. Het gesprek over deze uitgangspunten moet dan ook op dat schaalniveau besproken worden. Er wordt daarom mogelijk een landelijke dialooggroep over wind op land gestart.
- Als onderdeel van de reflectiefase voert de gemeente het gesprek over feiten ook in de verschillende klankbordgroepen, bijvoorbeeld worden vragen over de feiten in rapporten over gezondheid gesteld in de klankbordgroep gezondheid.

Betrokkenheid buurgemeenten

- Amsterdam werkt continu samen met haar buurgemeenten binnen het traject van de RES. Met de buurgemeenten is een lokaal ambtelijke samenwerking opgezet, ook bestuurlijk wordt met de burens aanvullend op de energieregio afgestemd.
- Gemeente Amsterdam heeft tweewekelijks overleg met buurgemeenten en stadsdelen over voortgang reflectiefase en vraagt buurgemeenten en stadsdelen na te denken over participatie en sturing in de vervolgfase.
- In het Uitvoeringsprogramma van de energieregio spreken gemeente af hoe om te gaan met zoekgebieden die aan gemeentegrenzen liggen, of grensoverschrijdend zijn.